

NP – 058

6

I Semester B.Sc./B.Sc. (FAD) Examination, January/February 2025
(NEP) (Repeaters)

LANGUAGE SANSKRIT – I

Mahakavya-Kiratharjuneeyam – I & II Sarga
(Grammar and Comprehension)

Time : 2½ Hours

Max. Marks : 60

Instructions : i) Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.

ii) Q. No. I, VI and VII should be answered in **Sanskrit**.

I. समीचीनम् उत्तरं चिनुत ।

(1×8=8)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Select the correct answer and write.

1) 'किरातार्जुनीयम्' काव्यस्य कर्ता कः ?

अ) कालिदासः आ) श्रीहर्षः इ) भारविः ई) माघः

2) करुणाम् अधिकः कः ?

अ) भीमः आ) दुर्योधनः इ) अर्जुनः ई) युधिष्ठिरः

3) चित्तवृत्तयः कीदृशाः ?

अ) विचित्ररूपाः आ) सुरूपाः इ) कुरूपाः ई) काव्यरूपाः

4) मानिनीनां पराभवः अपि किम् ?

अ) दुर्दशा आ) दुर्लभम् इ) उत्सवः ई) सरसः

5) रेणुरुषितः कः ?

अ) अर्जुनः आ) नकुलः इ) सहदेवः ई) भीमः

6) द्रुपदस्य पुत्री का ?

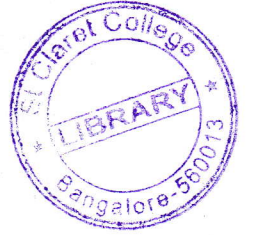
अ) सीता आ) तारा इ) द्रौपदी ई) भानुमती

7) वञ्चकः कः ?

अ) भीमः आ) दुर्योधनः इ) अर्जुनः ई) युधिष्ठिरः

8) जटाधरः कः ?

अ) दुर्योधनः आ) नकुलः इ) भीमः ई) युधिष्ठिरः

P.T.O.

II. एकस्य प्रश्नस्य उत्तरं लिखत ।

(1×8=8)

ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

Answer **any one** question.

1) महाकाव्यस्य लक्षणानि लिखत ।

ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write the characteristics of epics.

2) किरातार्जुनीयस्य प्रथमसर्गस्य सारांशं लिखत ।

ಕಿರಾತಾರ್ಜುನೀಯದ ಪ್ರಥಮ ಸರ್ಗದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write the summary of the first canto of Kiratarjuneeyam.

III. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत ।

(2×4=8)

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** of the following.

1) व्यासः

2) द्रौपदी

3) पञ्चपाण्डवाः

4) वनेचरः

IV. चतुर्णां श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

(4×3=12)

ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain **any four** of the Shlokas.

1) द्विषां विघाताय विघातुमिच्छतो रहस्यनुज्ञामविगम्य भूभृतः ।

ಸ ಸೌಷ್ಠವೌದಾರ್ಯ ವಿಶೇಷಶಾಲಿನಿ ವಿನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥಾಮಿತಿ ವಾಚಮಾದದೇ ॥

2) स किंसखा साधु न शास्ति योऽधिवं हितान्न यः संश्रुणुते स किं प्रभुः ।

ಸದಾನುಕೂಲೇಷು ಹಿ ಕುರ್ವತೇ ರತಿಂ ನೃಪೇಷ್ವಮಾತ್ಯೇಷು ಚ ಸರ್ವಸಂಪದಃ ॥

3) निरत्ययं साम न दानवर्जितं न भूरिदानं विरहय्य सत्क्रियाम् ।

ಪ್ರವರ್ತತೇ ತಸ್ಯ ವಿಶೇಷಶಾಲಿನಿ ಗುಣಾನುರೋಧೇನ ವಿನಾ ನ ಸತ್ಕ್ರಿಯಾ ॥

- 4) विधाय रक्षान्परितः परेतानशङ्किताकारमुपैति शङ्कितः ।
क्रियापवर्गेष्वनुजीविसात्कृताः कृतज्ञतामस्य वदन्ति सम्पदः ॥
- 5) कृतप्रणामस्य महिं महीभुजे जितां सपत्नेन निवेदयिष्यतः ।
न विव्यथे तस्य मनो न हि प्रियं प्रवक्तुमिच्छन्ति मृषा हितैषिणः ॥
- 6) व्रजन्ति ते मूढधियः पराभवं भवन्ति मायाविषु ये न मायिनः ।
प्रविश्य हि घ्नन्ति शठास्तथाविधानसंवृताङ्गान्निशिता इवेषवः ॥

V. द्वयोः सन्दर्भं विवृणुत ।

(2×3=6)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡರ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Annotate **any two** of the following.

- 1) अहो दुरन्ती बलवद्विरोधिना ।
- 2) प्रियं प्रवक्तुमिच्छन्ति मृषा हितैषिणः ।
- 3) नयेन जेतुं जगतीं सुयोधनः ।
- 4) वितन्यते तेन नयते पौरुषम् ।

VI. संस्कृतभाषया उत्तराणि लिखत ।

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

Answer in **Sanskrit**.

अ) संस्कृतभाषायां वाक्यं रचयत । (पञ्चानामेव)

(5×1=5)

- 1) गच्छति
- 2) प्रतिज्ञां
- 3) यथा-तथा
- 4) वदन्ति
- 5) युधिष्ठिरः
- 6) सह
- 7) बहिः
- 8) लक्ष्मीः ।

आ) पञ्चानां लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत ।

(5×1=5)

- 1) मनः
- 2) जटाधरः
- 3) तेन
- 4) गुरौ
- 5) मुनयः
- 6) रामात्
- 7) कवयः
- 8) वृकोदरः ।

VII. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत ।

(4×2=8)

कस्मिंश्चित् वने कपोतानां दलं वसतिस्म । एकः वृद्धः कपोतः दलस्य नेता संरक्षकश्च आसीत् । प्रतिदिनं कपोताः अरण्ये फलधान्यादिकान् अन्विष्यन्ति उदरपूर्तिं च कुर्वन्तिस्म । एकदा एकः व्याधः तत्रागतः । अनेकान् कपोतान् वीक्ष्य सः अतीव प्रसन्नः अभवत् । व्याधः भूमौ तण्डुलकणान् विकिरिष्यति । विपुलतण्डुलराशिं दृष्ट्वा कपोताः हृष्टाः तान् खादितुं भूमौ अवातरन् । तदा सर्वे कपोताः जाले बद्धाः अभवन् ।

प्रश्नाः

- 1) कपोतानां दलं कुत्र वसति स्म ?
- 2) प्रतिदिनं कपोताः किं कुर्वन्ति स्म ?
- 3) कपोतान् वीक्ष्य कः प्रसन्नः अभवत् ?
- 4) कपोताः कस्मिन् बद्धाः अभवन् ?